

Assignatura:	REDACCIÓ I LOCUCIÓ ALS MITJANS AUDIOVISUALS
Codi:	20686
Tipus d'assignatura:	Troncal
Nº de crèdits:	5 (2 teòrics, 3 pràctics)
Professorat:	Teoria: Amparo Huertas Pràctiques: Margarida Blanch, Patrícia Lázaro i Amparo Huertas
Semestre:	2n.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Coneixement introductori a les pautes bàsiques de redacció específica per als mitjans audiovisuals i de les tècniques de locució o ús professional de la veu en els mitjans audiovisuals.

Aquesta és una matèria bàsica per assolir els coneixements teòrico-pràctics de les matèries posteriors i observar les actituds i capacitats expressives dels alumnes, que s'hauran de desenvolupar en els tres anys posteriors.

TEMARI :

TEMA 1

CARACTERÍSTIQUES DELS SISTEMES COMUNICATIUS AUDIOVISUALS.

- 1.1. Percepció sonora, percepció visual i percepció audiovisual.
- 1.2. La influència de la mediació tecnològica.
 - 1.2.1. Unidireccionalitat.
 - 1.2.2. Seqüencialitat.
 - 1.2.3. No retornabilitat.
 - 1.2.4. Fugacitat.
- 1.3. La influència del mitjà a les estructures textuais i narratives.
 - 1.3.1. La necessitat de claredat.
 - 1.3.2. La necessitat de redundància.
 - 1.3.3. La necessitat d'adaptació formal del text escrit.

TEMA 2

EL PROCÉS DE COMPOSICIÓ D'UN TEXT PELS MITJANS AUDIOVISUALS.

- 2.1. Condicionaments previs.
 - 2.1.1. El mitjà de suport.
 - 2.1.2. L'extensió temporal.
 - 2.1.3. Objectius de la comunicació (els contextos periodístics, narratius i publicitaris).
- 2.2. L'organització dels continguts (macro-estructures i micro-estructures).

- 2.3. Tècniques generals de composició.
 - 2.3.1. Els criteris dramàtics (plantejament, nus i desenllaç).
 - 2.3.2. Els criteris informatius (fets, antecedents i conseqüències).
 - 2.3.3. Els criteris publicitaris (motivacions, estímuls i connotacions).

TEMA 3

LES MACROESTRUCTURES TEXTUALS.

- 3.1. L'esquema previ de continguts com a instrument bàsic.
- 3.2. Els models dramàtics.
 - 3.2.1. Plantejament, nus i desenllaç.
 - 3.2.2. La seqüencialitat temporal com a clau narrativa.
 - 3.2.3. La narració audiovisual com a poderós instrument de síntesi discursiva.
- 3.3. Els models periodístics.
 - 3.3.1. El relat (informació estricta: fets, context, antecedents, conseqüències, prediccions).
 - 3.3.2. Les argumentacions (premisses i conclusió; tesi, antítesi i síntesi).
 - 3.3.3. La temporalitat periodística en el context audiovisual.
- 3.4. Els models publicitaris.
 - 3.4.1. Objectius persuasius.
 - 3.4.2. El nivell de treball denotatiu: oferta, descripció i argumentació.
 - 3.4.3. El nivell de treball connotatiu: recursos estètics, psicològics i poètics.
 - 3.4.4. El model dramàtic i el model informatiu.
 - 3.4.5. La temporalitat en el context publicitari.

TEMA 4

LES MICRO-ESTRUCTURES TEXTUALS.

- 4.1. La sintaxi adequada per mitjans audiovisuals.
 - 4.1.1. La necessitat de predomini de l'ordre gramatical (subjecte-verb-predicat).
 - 4.1.2. Tipus de predicat: complements (directe-indirecte-circumstancial).
- 4.2. La simplicitat.
 - 4.2.1. Longitud de les unitats textuals (la frase, la notícia, el programa, l'anunci).
 - 4.2.2. L'economia de paraules.
 - 4.2.3. Tècniques de simplificació: arrodoniments i comparacions.
 - 4.2.4. L'especificitat audiovisual en la coordinació de les frases (coordinació sonora en lloc de textual).
 - 4.2.5. La redundància.
- 4.3. El tractament formal del text audiovisual.
 - 4.3.1. L'especificitat audiovisual respecte als signes de puntuació.
 - 4.3.2. El tractament gràfic del text que s'ha de llegir públicament.

TEMA 5

ACÚSTICA I FISIOLOGIA DEL SO DE LA VEU.

- 5.1. La producció del so de la veu.
 - 5.1.1. Anatomia de l'aparell fonador.
 - 5.1.2. Funcionalitat acústica de l'aparell fonador.
- 5.2. Teoria acústica del so.
 - 5.2.1. Concepte de to.
 - 5.2.2. Concepte d'intensitat.
 - 5.2.3. Concepte de timbre.

TEMA 6

ÚS EXPRESSIU DE LA VEU.

- 6.1. Valor expressiu de la intensitat.
 - 6.1.1. El tractament fonològic (distàncies expressives).
 - 6.1.2. Distància locutor-micròfon.
 - 6.1.3. La manipulació tècnica.
- 6.2. Valor expressiu del to.
- 6.3. Valor expressiu del timbre.

TEMA 7

TÈCNIQUES DE RESPIRACIÓ A LA LOCUCIÓ.

- 7.1. Fisiologia de l'aparell respiratori.
- 7.2. Els hàbits de respiració: respiració clavicular, toràcica i diafragmàtica-abdominal.
- 7.3. La relació entre locució i respiració.
- 7.4. Higiene de la veu.
- 7.5. El concepte d'impostació.

TEMA 8

LA SINTAXI SONORA.

- 8.1. Les diferències entre text escrit i text oral.
- 8.2. Concepte de grup fònic.
- 8.3. Concepte de pausa i de silenci.
- 8.4. L'entonació.
 - 8.4.1. Diferències entre to i entonació.
 - 8.4.2. Diagrames d'entonació i models entonatius.
 - 8.4.3. El valor sintàctic de l'entonació.

TEMA 9

TÈCNIQUES DE LOCUCIÓ.

- 9.1. El desfasament entre lectura visual i transcripció oral.
- 9.2. La vocalització i l'articulació.
- 9.3. La velocitat de lectura, les pauses i la durada dels sons.
- 9.4. L'entonació, les pauses i la intensitat com elements definidors d'estil i de format.
- 9.5. L'ús del micròfon.
- 9.6. Les actituds sonores del locutor (definició de les distàncies virtuals: íntima, personal, social o pública).

TEMA 10

LA IMPROVISACIÓ ALS MITJANS AUDIOVISUALS.

- 10.1. Concepte d'improvisació.
- 10.2. Situacions en què és pertinent recórrer a la improvisació.
- 10.3. Improvisació parcial i improvisació total.
- 10.4. Tècniques d'elaboració ràpida de discursos.
- 10.5. Suports no explícits a la locució (notes, memorització, tècniques d'apuntador i l'auricular).

TEMA 11

LES TÈCNIQUES DE LECTURA DES DEL PUNT DE VISTA VISUAL.

- 11.1. La lectura davant de la càmera: el paper sobre la taula i l'apuntador (tele-prompter).
 - 11.1.1. La memorització.

- 11.2. La mirada a la càmera i l'efecte del contacte visual amb el receptor.
 - 11.2.1. L'adaptació a la càmera seleccionada.
- 11.3. El control del cos.
 - 11.3.1. La col·locació i el treball visual amb els micròfons.
 - 11.3.2. La relació entre els continguts i l'expressió facial i gestual.
 - 11.3.3. El moviment davant de la càmera: desplaçaments i expressió gestual.

TEMA 12

LA IMATGE DEL LOCUTOR.

- 12.1. Les connotacions de la imatge del locutor.
- 12.2. El vestuari i la funcionalitat.
- 12.3. La mirada a càmera.
- 12.4. Els tipus de plans.
- 12.5. Les posicions davant de la càmera.
- 12.6. Gèneres i actuació a la locució.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

- CHARAUDEAU, P. (2003). El discurso de la información. Ed. Gedisa, Barcelona.
- CHION, M. (1993). "Hacia una audiologovisual" en La audiovision, pp. 159-172. Ed. Paidós, Barcelona.

- COMPARATO, D. (1992). De la creación al guión. IORTV, Madrid.
- HUERTAS, A. i PERONA, J.J. (1999). Redacción y locución en medios audiovisuales: la radio. Ed. Bosch, Barcelona.
- OLIVA, LI. i SITJA, X. (2007). Las noticias en radio y televisión: periodismo audiovisual en el siglo XXI. Ed. Omega, Barcelona.
- RODERO ANTON, E. (2003). Locución radiofónica. Ed. IORTV-Universidad Pontificia de Salamanca.
- RODRIGUEZ BRAVO, A. (1998) La dimensión sonora del lenguaje audiovisual. Ed. Paidós, Barcelona.
- TUBAU, D. (2007) Las paradojas del guionista. Reglas y excepciones en la práctica del guión. Ed. Alba, Barcelona.

COMPLEMENTARIA:

- FAST, J i B. (1981). Hablando entre líneas. Cómo significamos más de lo que decimos. Ed. Kairós, Barcelona.
- KNAPP, M. L. (1982). La comunicación no verbal. El cuerpo y el entorno. Ed. Paidós, Barcelona.
- LANGER, J. (2000). La televisión sensacionalista. Ed. Paidós, Barcelona.
- LEON, J. L. (1996). Persuasión de masas. Ed. Deusto, Bilbao.
- THOMPSON, J.B. (1998). "El desarrollo de la interacción mediática" en Los media y la modernidad, pp. 115-159. Ed. Paidós, Barcelona.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA: Explicació dels continguts bàsics.

PRÀCTIQUES: Els exercicis de classe permeten que els alumnes desenvolupin les habilitats orals (control de la veu) i escrites, pròpies dels mitjans audiovisuals. Els alumnes (individualment o en equip) redactaran i prepararan textos per ser escoltats, que, després, seran enregistrats als estudis de radio. També es faran exercicis d'improvisació.

SISTEMA D'AVALUACIÓ:

a) Avaluació continuada. Els alumnes que segueixin el curs amb regularitat hauran de:

- 1.- Fer treballs teòrics d'anàlisi (en equip) i proves teòriques (individuals).
- 2.- Fer les pràctiques programades a la planificació.

b) Avaluació no continuada: Els alumnes que **no** segueixen el curs amb regularitat hauran de superar un examen teòric-pràctic.

Data: Setembre de 2007.

Signatura del Cap del Departament